

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ

Stanovisko evropského inspektora ochrany údajů k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a nařízení [...] o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu, který předkládá Komise

(2012/C 137/01)

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 16 této smlouvy,

s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, a zejména na články 7 a 8 této listiny,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů ⁽¹⁾,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů ⁽²⁾,

s ohledem na žádost o stanovisko v souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení (ES) č. 45/2001,

PŘIJAL TOTO STANOVISKO:

1. ÚVOD

1.1 Konzultace evropského inspektora ochrany údajů

1. Dne 19. prosince 2011 přijala Komise návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a nařízení [...] o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu ⁽³⁾. Téhož dne byl návrh zaslán evropskému inspektorovi ochrany údajů ke konzultaci.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ KOM(2011) 883 v konečném znění.

2. Evropský inspektor ochrany údajů měl již před přijetím návrhu možnost poskytnout neformální připomínky. Mnohé z těchto připomínek byly v návrhu zohledněny. V důsledku toho byly záruky v oblasti ochrany údajů v návrhu významně posíleny.

3. Evropský inspektor ochrany údajů vítá, že jej Komise konzultuje i formálně a že se navrhuje uvést odkaz na toto stanovisko v preambuli aktu, který má být přijat.

1.2 Cíle a oblast působnosti návrhu

4. Cílem návrhu je modernizovat a pozměnit stávající znění směrnice 2005/36/ES („směrnice o uznávání odborných kvalifikací“). Pro dosažení tohoto cíle Komise rovněž navrhuje, aby byly pozměněny odkazy na ustanovení revidované směrnice o uznávání odborných kvalifikací v příslušných částech nařízení [...] o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“) ⁽⁴⁾.

1.3 Význam pro ochranu údajů

5. Z hlediska ochrany údajů dva klíčové aspekty návrhu spočívají i) v zavedení výstražného systému (článek 56a) a ii) v dobrovolném zavedení evropského profesního průkazu (články 4a, 4b, 4c, 4d a 4e) ⁽⁵⁾. V obou případech se předpokládá, že zpracování osobních údajů bude probíhat prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („systému IMI“).

⁽⁴⁾ Nařízení o systému IMI dosud není přijato. V listopadu 2011 vydal evropský inspektor ochrany údajů své stanovisko k návrhu Komise. Viz http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2011/11-11-22_IMI_Opinion_CS.pdf

⁽⁵⁾ Není-li uvedeno jinak, odkazy na články v tomto návrhu představují odkazy na ustanovení směrnice o uznávání odborných kvalifikací ve znění navrhovaném Komisí.

6. Výstrahy se v zásadě vydávají poté, co příslušný orgán nebo soud v členském státě vydá rozhodnutí, kterým zakáže fyzické osobě výkon odborných činností na území tohoto členského státu⁽¹⁾. Výstrahy se mohou vydávat rovněž v souvislosti s jakýmkoli odborníkem, jenž podléhá směrnicí o uznávání odborných kvalifikací, včetně odborníků, kteří nepožádali o evropský profesní průkaz. Výstrahy se po vydání ukládají v systému IMI a mají k nim přístup všechny členské státy a Komise.
7. Zavedení evropského profesního průkazu zahrnuje vytvoření souboru s informacemi o odbornících, kteří se o průkaz dobrovolně přihlásili, a uložení tohoto souboru v systému IMI („soubor uložený v systému IMI“). Informace v souboru systému IMI jsou přístupné danému odborníkovi, jakož i „hostitelskému“ i „domovskému“ členskému státu. Odborník může kdykoli požádat o výmaz, zablokování či opravu informací v souboru systému IMI.
8. Údaje o výstrahách a některé údaje v souboru uloženém v systému IMI zahrnují informace o protiprávním jednání či správních sankcích, a jako takové si vyžadují zvýšenou ochranu podle čl. 8 odst. 5 směrnice 95/46/ES a čl. 10 odst. 5 nařízení (ES) č. 45/2001. Výstražný systém může mít vliv na právo na ochranu údajů vysokého počtu osob z různých profesních skupin ve všech členských státech, včetně lékařů, ať již své povolání skutečně vykonávají či hodlají vykonávat mimo svou domovskou zemi či nikoli.
9. Návrh také vyvolává významné otázky ohledně toho, jak se výstražný systém a funkce úložiště budou v systému IMI vyvíjet v budoucnosti. Jde o horizontální otázku, která souvisí také se správní spoluprací v jiných oblastech politiky.

2. ANALÝZA NÁVRHU

2.1 Obecné poznámky

10. Evropský inspektor ochrany údajů vítá úsilí, které bylo v rámci návrhu učiněno s cílem řešit obavy týkající se ochrany údajů. Evropský inspektor ochrany údajů rovněž vítá skutečnost, že se pro správní spolupráci navrhuje využití stávajícího informačního systému, systému IMI, který již na praktické úrovni nabízí celou řadu záruk v oblasti ochrany údajů. Přetrvávají nicméně významné obavy, zejména ve vztahu k výstražnému systému.
11. Za účelem řešení těchto obav evropský inspektor ochrany údajů doporučuje, aby návrh jednoznačně uváděl, v jakých konkrétních případech mohou být výstrahy zasílány, jasněji

vymezil, jaký druh osobních údajů může být do výstrah zahrnut, a omezil zpracování na nezbytné minimum s přihlédnutím k přiměřenosti a k vyvážení práv a zájmů. Návrh by měl zejména:

- jednoznačně uvádět, že výstrahy mohou být zasílány až poté, co příslušný orgán nebo soud v členském státě vydá rozhodnutí, kterým zakáže určité osobě výkon odborných činností na území tohoto členského státu,
- uvádět, že obsah výstrahy nesmí obsahovat další podrobnosti týkající se okolností a důvodů zákazu,
- vyjasnit a na nezbytně nutné minimum omezit dobu, po kterou se výstrahy uchovávají, a
- zajistit, aby výstrahy byly zasílány pouze příslušným orgánům v členských státech a aby tyto orgány zachovávaly důvěrný charakter přijatých informací obsažených ve výstrahách a neprováděly jejich další šíření nebo zveřejňování.

2.2 Výstrahy

Výstražné systémy navrhované Komisí

12. Článek 56a zavádí dva – do jisté míry odlišné – výstražné systémy pro dvě různé kategorie odborníků.
- Čl. 56a odst. 1 zavádí výstražný systém pro praktické a specializované lékaře, zdravotní sestry a ošetřovatele, zubní lékaře, veterinární lékaře, porodní asistentky, farmaceuty a některá další povolání. Výstrahy mají zahrnovat „totožnost odborníka“, kterému vnitrostátní orgány či soudy „zakázaly“, byť dočasně, výkon odborných činností na území tohoto členského státu. Výstrahy mohou být zasílány příslušnými orgány jakéhokoli členského státu a mají být adresovány příslušným orgánům všech ostatních členských států, jakož i Komisi.
 - Čl. 56a odst. 2 zřizuje další výstražný systém pro povolání, která dosud nespádají do výstražného systému podle čl. 56a odst. 1 (nebo do výstražného systému, jenž již existuje podle směrnice 2006/123/ES⁽²⁾). Výstrahy zde mají být zasílány, jakmile členský stát „získá (konkrétní) informace o jednání, konkrétních činech nebo okolnostech spojených s touto činností,

⁽¹⁾ Čl. 56a odst. 2 by měl být dále zpřesněn s cílem zajistit, aby tomu tak jednoznačně bylo nejen u výstrah podle čl. 56a odst. 1, jenž se vztahuje na odborníky ve zdravotnictví, ale také u výstrah podle čl. 56a odst. 2, jenž se vztahuje na odborná povolání mimo zdravotnictví. Viz body 24–27 tohoto stanoviska.

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 36).

kteří by mohly vážně ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob či životní prostředí v jiném členském státě“. Výstrahy mají být zaslány „ostatním dotčeným členským státům a Komisi“. Návrh dále uvádí, že „informace nepřekračuje míru nezbytně nutnou ke zjištění totožnosti dotyčného odborníka a obsahuje odkaz na rozhodnutí příslušného orgánu, kterým se mu či jí zakazuje výkon odborných činností“.

Obecné poznámky

13. Evropský inspektor ochrany údajů bere na vědomí zřízení omezeného výstražného systému na evropské úrovni za účelem výměny informací o odbornících, kterým byl zakázán výkon jejich povolání v určitém členském státě, mezi dotčenými příslušnými orgány z významných veřejných zájmů, například u povolání, u nichž jsou prvořadě lidský život, zdraví a bezpečnost (jakož i dobré životní podmínky zvířat), nebo u jiných povolání v situacích, kdy je to odůvodněné za účelem zabránění vážné újmy na zdraví a bezpečnosti nebo poškození životního prostředí.
14. Evropský inspektor ochrany údajů se však domnívá, že výstražné systémy musí zůstat přiměřené.
15. V tomto ohledu evropský inspektor ochrany údajů vítá zlepšení provedená ve znění návrhu na základě jeho neformálních připomínek. Zdá se, že cílem těchto zlepšení (ačkoli stále vyžadují další vyjasnění) je omezit výstrahy na odborníky, kterým byl rozhodnutím příslušného orgánu zakázán výkon povolání, a zlepšení zřejmě vylučují možnosti zasílat výstrahy na základě pouhých podezření či stížností na určitého odborníka, pokud nebudou podpořeny jasnými důkazy a nevedly k vydání formálního rozhodnutí příslušného orgánu nebo soudu, kterým se dané osobě brání ve výkonu činnosti. Může se takto napomoci zajištění právní jistoty a dodržení presumpce nevin.
16. Kromě doporučení dalšího vyjasnění podmínek, za nichž mohou být výstrahy zasílány, a obsahu těchto výstrah souvisí hlavní zbývající obavy evropského inspektora ochrany údajů s dobami uchování údajů. Z dalších zlepšení by mohla dále těžit také ustanovení týkající se přesnosti a aktualizace výstrah a dále příjemců. V neposlední řadě by měly být ve směrnici také výslovně stanoveny povinnosti v oblasti důvěrnosti údajů.

Doby uchování údajů

17. Jedna z hlavních zbývajících obav evropského inspektora ochrany údajů týkajících se výstražného systému souvisí s vlastní povahou výstražného systému. Jde o to, zda by výstrahy, které jsou návrhem předpokládány:

— zůstávaly v systému IMI pouze po omezenou dobu jako varování a poukazovaly by na mimořádnou situaci, která si vyžaduje okamžité opatření, nebo

— zda by výstražný systém vedl k vytvoření databáze, která údaje o výstrahách ukládá na dlouhou dobu, a tím by fakticky představoval celoevropskou černou listinu odborníků, včetně lékařů, v níž by příslušné orgány běžně tyto odborníky prověřovaly.

18. Jak je uvedeno ve stanovisku evropského inspektora ochrany údajů k návrhu systému IMI⁽¹⁾, „jedna věc je používat výstrahu jako komunikační nástroj k upozornění příslušných orgánů na konkrétní přestupek nebo podezření a zcela jiná věc je ukládat tuto výstrahu v databázi po prodlouženou, či dokonce nedefinovanou dobu“.
19. Evropský inspektor ochrany údajů má obavy z toho, že navržený čl. 56a odst. 5 ponechává na Komisi, aby – prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci – určila, jak dlouho výstrahy v systému IMI zůstanou. Evropský inspektor ochrany údajů doporučuje, aby tato klíčová ustanovení, která definují vlastní charakter navrhovaného výstražného systému, a tím představují podstatné prvky, byla uvedena ve znění samotné navrhované směrnice.
20. Z hlediska ochrany údajů by bylo vhodnější, kdyby všechny výstrahy zavedené do systému musely být vymazány po předem stanovené, přiměřené krátké době, která by se počítala od okamžiku zaslání výstrahy. Tato doba by měla být dostatečně dlouhá (např. šest měsíců), aby příslušným orgánům, které jsou příjemci výstrahy, umožnila klást prostřednictvím IMI návazné dotazy a rozhodnout, zda učinit v rámci jejich příslušnosti na základě přijatých informací nějaké zvláštní opatření. Tato doba by však neměla být delší než doba, která je za tímto účelem nezbytně nutná.
21. Jako alternativu v případě, že bude dlouhodobé uchování údajů zjevně odůvodněné, evropský inspektor ochrany údajů doporučuje, aby návrh přinejmenším jasně požadoval, aby vydávající orgán provedl výmaz výstrahy bezprostředně po skončení účinnosti zákazu, jenž dal k výstraze podnět (například v důsledku odvolání nebo kvůli časově omezenému zakazu). Mělo by také být zabráněno tomu, aby výstraha zbytečně platila po neurčitou dobu, možná i po odchodu dotčeného odborníka do důchodu nebo po jeho úmrtí.

Obsah výstrah podle čl. 56a odst. 1

22. Evropský inspektor ochrany údajů vítá vyjasnění, která již byla v návrhu provedena s ohledem na obsah výstrah. Byla by však nutná další vyjasnění s cílem zajistit, aby bylo jednoznačné, že obsah výstrah podle čl. 56a odst. 1 je jasně omezen na i) osobní údaje nezbytné ke zjištění totožnosti dotyčného odborníka, ii) skutečnost, zda byl tomuto pracovníku zakázán výkon odborné činnosti, iii) zda je zákaz prozatímní (probíhá odvolací řízení), nebo konečný, iv) informaci, po jakou dobu zákaz platí, a v) na totožnost příslušného orgánu, který rozhodnutí vydává (rovněž s uvedením země, v níž bylo rozhodnutí vydáno).

⁽¹⁾ Viz body 57–59.

23. Evropský inspektor ochrany údajů dále doporučuje, aby návrh výslovně jasně stanovil, že výstrahy by neměly obsahovat další zvláštní informace týkající se okolností a důvodů zákazu. V tomto ohledu bere evropský inspektor ochrany údajů na vědomí, že prostřednictvím běžných dvoustranných výměn informací mohou být kladeny návazné otázky, pokud bude získání těchto doplňujících informací nutné. Systém IMI může být také používán k tomu, aby osobám vyřizujícím jednotlivé případy poskytoval doplňující obecné informace o vnitrostátních postupech s cílem pomoci těmto osobám vyznat se v informacích vycházejících z vnitrostátních postupů jiné země.

Podmínky zasílání výstrah a obsah těchto výstrah podle čl. 56a odst. 2

24. Pro zajištění právní jistoty je nezbytně jednoznačně vyjasnit podmínky zasílání výstrah podle čl. 56a odst. 2. Současné znění hovoří o získání „konkrétní informace o jednání, konkrétních činech nebo okolnostech spojených s touto činností, které by mohly vážně ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob či životní prostředí v jiném členském státě“. Tato ustanovení nejsou sama o sobě dostatečně jasná a ponechávají osobám vyřizujícím jednotlivé případy příliš velký prostor pro rozhodnutí, zda výstrahu zaslat.

25. Důležité je, že z formulace „konkrétní informace“ není jasné, zda dostačuje důvodné podezření, že došlo k určitému druhu pochybení nebo k jiné události, anebo zda musí být před zasláním výstrahy skutečnosti v plné míře vyšetřeny a zjištěny prostřednictvím určitého druhu správního postupu.

26. Revidovaná verze návrhu hovoří o odkazu na rozhodnutí příslušného orgánu, kterým se odborníkovi zakazuje výkon odborných činností. Ve srovnání s předchozími návrhy jde o významné zlepšení a může se z něj – podle našeho výkladu – zdát, že výstrahy mohou být zasílány pouze tehdy, jestliže je již dotyčnému odborníkovi vydán zákaz na základě rozhodnutí dotčeného příslušného orgánu.

27. Znění by však mělo být dále zlepšeno tím, že jednoznačně a jasně stanoví požadavek, že výstraha musí být založena na předchozím rozhodnutí soudu nebo příslušného orgánu, kterým se odborníkovi zakazuje výkon odborných činností. Tím by se měla zajistit právní jistota a mělo by se předejít jakémukoli mylnému výkladu.

28. Stejně jako v čl. 56a odst. 1 by mělo být vyjasněno, že obsah výstrah by měl být jasně omezen na i) osobní údaje nezbytné ke zjištění totožnosti dotyčného odborníka, ii) skutečnost, zda byl tomuto pracovníku zakázán výkon odborné činnosti, iii) zda je zákaz prozatímní (probíhá odvolací řízení) nebo konečný, iv) informaci, po jakou

dobu zákaz platí, a v) na totožnost příslušného orgánu, který rozhodnutí vydává (rovněž s uvedením země, v níž bylo rozhodnutí vydáno).

Příjemci výstrah podle čl. 56a odst. 2

29. Čl. 56a odst. 2 požaduje, aby výstrahy byly zaslány „ostatním dotčeným členským státům a Komisi“. Evropský inspektor ochrany údajů doporučuje, aby bylo znění upraveno v tom smyslu, že výstrahy mají být zasílány „příslušným orgánům v ostatních dotčených členských státech a Komisi“. Tato formulace obsahující spojení „příslušné orgány“ je již použita v čl. 56a odst. 1 s ohledem na výstrahy spadající pod tento odstavec (1).

Přesnost a aktualizace

30. Evropský inspektor ochrany údajů také doporučuje, aby návrh jasně požadoval, aby příslušný orgán, který provádí zadání do systému, pravidelně přezkoumával, zda jsou výstrahy aktuální, a prováděl urychlenou opravu a odvolání výstrah, jestliže informace v nich obsažené již nejsou přesné nebo je-li třeba je aktualizovat. Rovněž by bylo užitečné zajistit, aby v informacích o výstraze byla (například prostřednictvím zaslání aktualizace výstrahy) zaznamenána skutečnost, že odborník se proti „výstraze“ odvolal podle čl. 56a odst. 4 nebo požádal o opravu, zablokování nebo výmaz této výstrahy (2).

Důvěrnost, další šíření a zveřejňování výstrah

31. Evropský inspektor ochrany údajů si je vědom, že právní předpisy a praxe členských států se liší co do rozsahu sdílení informací týkajících se disciplinárních opatření nebo trestněprávních sankcí vůči odborníkům ve zdravotnictví či jiných oborech mezi příslušnými orgány, dalšími dotčenými organizacemi (např. nemocnicemi) a širší veřejností. V malém počtu zemí jsou na internetu komukoli veřejně k dispozici k nahlédnutí černé listiny pro určitá povolání. Jiné země zaujímají odlišný přístup a veřejnosti umožňují nahlédnout pouze do „bílých seznamů“, tzn. seznamů odborníků s povolením k výkonu povolání.

32. Dokud budou souběžně existovat takto odlišné praxe a vnitrostátní právní předpisy, evropský inspektor ochrany údajů doporučuje, aby směrnice zavedla závazek důvěrnosti pro všechny dotčené příslušné orgány z hlediska údajů o výstrahách, které obdrží od jiného členského státu, pokud údaje nebyly zveřejněny v souladu s právními předpisy zasílajícího členského státu.

(1) Evropský inspektor ochrany údajů mimochodem vítá skutečnost, že (oproti výstrahám podle čl. 56a odst. 1) se odkazuje na „dotčené členské státy“, nikoli na „všechny členské státy“.

(2) Poznamenáváme, že omezení obsahu výstrahy na minimální nezbytné údaje, jakož i na nejvěcnější a nejobektivnější údaje – jako například zda byl příslušným orgánem nebo soudem přijat určitý druh rozhodnutí (např. dočasný zákaz činnosti) – by také pomohlo snížit počet žádostí o opravu, zablokování nebo výmaz výstrahy, protože by bylo obtížnější napadnout přesnost těchto údajů.

2.3 Evropský profesní průkaz

33. Evropský inspektor ochrany údajů vítá skutečnost, že po jeho neformálních připomínkách Komise významně zlepšila jasnost, právní jistotu a záruky v oblasti ochrany údajů stanovené v článku 4a návrhu.
34. Zbývající obavy evropského inspektora ochrany údajů se týkají čl. 4e odst. 1 návrhu, jenž požaduje, aby „příslušné orgány domovského a hostitelského členského státu“ aktualizovaly „včas odpovídající soubor uložený v systému pro výměnu informací o vnitřním trhu informacemi o disciplinárním opatření nebo trestněprávních sankcích či o jiných vážných konkrétních okolnostech, které mohou mít důsledky pro další výkon činností držitele evropského profesního průkazu vystaveného podle této směrnice“.
35. Čl. 4e odst. 1 doplňuje stávající ustanovení čl. 56 odst. 2, který již umožňuje dvoustranné výměny za stejných podmínek. Stávající čl. 56 odst. 2 stanoví, že „příslušné orgány hostitelského a domovského členského státu si vyměňují informace o disciplinárních a trestněprávních sankcích nebo jiných závažných zvláštních okolnostech, které by mohly mít důsledky na výkon činností podle této směrnice“.
36. Evropský inspektor ochrany údajů má tři hlavní obavy týkající se těchto ustanovení:
- Podmínky aktualizace souboru uloženého v systému IMI podle čl. 4e odst. 1 a obsah těchto aktualizací*
37. Tato ustanovení za prvé ponechávají osobám vyřizujícím jednotlivé případy příliš velký prostor pro rozhodnutí, zda soubor uložený v systému IMI aktualizovat. Z důvodů, které jsou uvedeny v připomínce týkající se nejasnosti podmínek, za nichž mohou být zaslány výstrahy podle čl. 56a odst. 2, by bylo i zde vhodné další vyjasnění. Evropský inspektor ochrany údajů by uvítal alespoň požadavek, aby tyto aktualizace byly prováděny, „aniž by byla dotčena presumpce neviný“⁽¹⁾. Uspokojivějším řešením by bylo, kdyby směrnice požadovala (stejně jako u výstrah podle čl. 56a odst. 2, které byly zmíněny výše), aby jakákoli aktualizace musela být založena na předchozím rozhodnutí soudu nebo příslušného orgánu, kterým se odborníkovi zakazuje výkon odborné činnosti. Tím by se měla zajistit právní jistota a mělo by se předejít jakémukoli mylnému výkladu.
38. Stejně jako u výstrah podle článku 56a by mělo být vyjasněno, že obsah aktualizace by měl být jasně omezen na i) skutečnost, zda byl tomuto odborníkovi zakázán výkon odborné činnosti, ii) zda je zákaz prozatímní (probíhá odvolací řízení), nebo konečný, iii) informaci, po jakou dobu zákaz platí, a iv) na totožnost příslušného orgánu,

který rozhodnutí vydává (rovněž s uvedením země, v níž bylo rozhodnutí vydáno). Mělo by se zabránit poskytování dalších podrobných informací, jako např. toho, zda je zákaz důsledkem odsouzení v trestněprávní věci nebo disciplinárního opatření a k jakému protiprávnímu jednání došlo. Bude-li dotčený orgán tyto informace ve zvláštním případě požadovat, může si tyto doplňující informace vždy vyžádat v rámci dvoustranné výměny informací (v rámci systému IMI, avšak mimo soubor uložený v systému IMI).

Doby uchování údajů

39. Za druhé, oproti dvoustranným výměnám informací podle stávajícího ustanovení čl. 56 odst. 2, u nichž k uchování informací v systému IMI dochází po dobu šesti měsíců po uzavření případu, je soubor uložený v systému IMI navržen tak, aby v systému IMI mohl potenciálně zůstat delší dobu. Měla by proto být přijata odpovídající opatření s cílem zajistit, aby případné odkazy na přijatá disciplinární opatření nebo trestněprávní sankce nebo jakékoli další závažné zvláštní okolnosti byly ze souboru uloženého v systému IMI včas vymazány, jakmile již přístup k těmto informacím nebude požadován.
40. Navrhovaný odkaz na výmaz informací, „které nejsou nadále požadovány“, je sice užitečný, ale – podle našeho názoru – není dostačující k zajištění jednotnosti a právní jistoty. Evropský inspektor ochrany údajů proto doporučuje, aby návrh pro vyměňované informace stanovil dostatečně krátkou dobu uchování údajů. Z důvodů vysvětlených výše u dob uchování údajů o výstrahách by bylo vhodnější, kdyby tyto informace zůstávaly v systému IMI pouze po dobu, po kterou to bude pro přijímající orgán nezbytné pro účely přijetí odpovídajícího opatření (například lhůta šesti měsíců pro provedení vyšetřování nebo přijetí donucovacího opatření).
41. Jestliže se zákonodárci rozhodnou pro „dlouhodobé“ uchování zákazu v souboru uloženém v systému IMI, jako alternativu evropský inspektor ochrany údajů doporučuje, aby návrh přinejmenším jasně požadoval, aby vydávající orgán provedl výmaz jakéhokoli odkazu na zákaz, jakmile skončí účinnost zákazu (například v důsledku odvolání nebo kvůli časově omezenému zakazu).

2.4 Dlouhodobý horizont

42. Pokud se použití profesních průkazů a systému IMI v dlouhodobém horizontu rozšíří a až tomu tak bude (může k tomu dojít u některých nebo u všech regulovaných povolání, která podléhají výstražnému systému), doporučuje evropský inspektor ochrany údajů, aby Komise provedla přezkum toho, zda jsou výstražné systémy podle článku 56a stále nezbytné a zda nemohou být nahrazeny systémem, který by byl omezenější, a tím také představoval menší zásah z hlediska ochrany údajů. V takovémto okamžiku lze například zvážit, zda nemůže být sdílení informací namísto zaslání výstrah všem členským státům omezeno na příslušné orgány domovského a hostitelského členského státu, které mají přístup k profesnímu průkazu a k souboru dotčeného odborníka uloženému v systému IMI.

⁽¹⁾ Podobné odkazy na presumpci neviný jsou rovněž uvedeny v čl. 10 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/24/EU ze dne 9. března 2011 o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči (Úř. věst. L 88, 4.4.2011, s. 45).

2.5 Konzultace evropského inspektora ochrany údajů a vnitrostátních orgánů pro ochranu údajů ve věci aktů v přenesené pravomoci

43. Evropský inspektor ochrany údajů v neposlední řadě doporučuje, aby před přijetím aktů v přenesené pravomoci, které jsou uvedeny v čl. 56a odst. 5, nebo jakýchkoli jiných aktů v přenesené pravomoci podle článku 58, které mohou mít dopad na ochranu údajů, proběhla konzultace s evropským inspektorem ochrany údajů a s pracovní skupinou zřízenou podle článku 29, v níž jsou zastoupeny také vnitrostátní orgány pro ochranu údajů. Této konzultaci by mělo předcházet posouzení dopadu na ochranu údajů⁽¹⁾.

3. ZÁVĚRY

44. Evropský inspektor ochrany údajů bere na vědomí zřízení omezeného výstražného systému na evropské úrovni za účelem výměny informací o odbornících, kterým byl zakázán výkon odborné činnosti v určitém členském státě, pokud je to odůvodněno významnými veřejnými zájmy.

45. Evropský inspektor ochrany údajů se však domnívá, že výstražný systém musí zůstat přiměřený.

46. Evropský inspektor ochrany údajů zejména doporučuje, aby:

- návrh jednoznačně uváděl, v jakých konkrétních případech mohou být výstrahy zasílány, jasněji vymezil, jaké osobní údaje mohou být do výstrah zahrnuty, a omezil zpracování na nezbytné minimum s přihlédnutím k přiměřenosti a k vyvážení práv a zájmů,
- v tomto ohledu návrh jednoznačně uváděl, že výstrahy mohou být zasílány až poté, co příslušný orgán nebo soud v členském státě vydá rozhodnutí, kterým osobě zakáže výkon odborných činností na území tohoto členského státu,
- návrh stanovil, že obsah výstrahy nesmí obsahovat podrobnější informace týkající se okolností a důvodů zákazu,

— byla vyjasněna a na nezbytně nutné minimum omezena doba, po kterou se výstrahy uchovávají, a

— bylo zajištěno, aby výstrahy byly zasílány pouze příslušným orgánům v členských státech a aby tyto orgány zachovávaly důvěrný charakter přijatých informací o výstrahách a neprováděly jejich další šíření nebo zveřejňování, pokud tyto údaje nebyly zveřejněny v souladu s právními předpisy zasílajícího členského státu.

47. S ohledem na evropský profesní průkaz a na související „soubor uložený v systému IMI“ evropský inspektor ochrany údajů doporučuje další vyjasnění podmínek, za nichž musí být informace týkající se disciplinářního opatření nebo trestněprávních sankcí nebo jiné závažné zvláštní okolnosti zahrnuty do souboru, a obsah informací, které mají být zahrnuty, a dále doporučuje jasné omezení doby uchování údajů.

48. Evropský inspektor ochrany údajů dále doporučuje, aby v dlouhodobém horizontu, pokud se použití profesních průkazů a systému IMI rozšíří a až tomu tak bude, Komise provedla přezkum toho, zda jsou výstražné systémy podle článku 56a stále nezbytné a zda nemohou být nahrazeny systémem, který by byl omezenější a tím také představoval menší zásah z hlediska ochrany údajů.

49. Evropský inspektor ochrany údajů v neposlední řadě doporučuje, aby před přijetím aktů v přenesené pravomoci, které jsou uvedeny v čl. 56a odst. 5, nebo jakýchkoli jiných aktů v přenesené pravomoci podle článku 58, které mohou mít dopad na ochranu údajů, proběhla konzultace s evropským inspektorem ochrany údajů a s pracovní skupinou zřízenou podle článku 29, v níž jsou zastoupeny také vnitrostátní orgány pro ochranu údajů. Této konzultaci by mělo předcházet posouzení dopadu na ochranu údajů.

V Bruselu dne 8. března 2012.

Giovanni BUTTARELLI

zástupce evropského inspektora ochrany údajů

⁽¹⁾ Viz také stanovisko evropského inspektora ochrany údajů k návrhu nařízení o systému IMI, body 29–32.